

A Radnóti Miklós Színpad műsorának már a címe is irritáló. Idegesítő volt annak idején a Huszonötödik Színház produkciójának címe is, a M-A-D-Á-C-H. Ennek az erőltettségnek azonban ott legalább volt valami kihámozható mondanója: így akarták jelezni, hogy ők nem egészen a (kötőjelek nélküli) Madách művét viszik színre, hanem a Tragédia sajátosan értelmezett változatát. A K-R-Ú-D-Y cím feltűnően utánozza azt a néhány év előtti huszonötödik színházbeli dolgot, de hogy ezenkívül mit akar mondani, az megfejthetetlen.

Tavaly ünnepeltük Krúdy Gyula századik születésnapját — ha most a Radnóti Miklós Irodalmi Színpad a „kerekén” szüzigyedikét is megünnepeli, talán van vele valami külön mondanivalója? Sajnos: nem tud mit kezdeni azzal, amit vállalt. Igaz, nehéz feladat Krúdy dramatizálása, de nem megoldhatatlan. Nemcsak Huszárik Zoltán gyönyörű Szindbád-filmjéért gondolunk. Próbálkoztunk kétszer (A vörös postako-

K-R-Ú-D-Y

BEMUTATÓ A RADNÓTI MIKLÓS SZÍNPADON

csi, *Rezeda Kázmér szép élte*) a Vigszínház is és közülük az egyik, A vörös postakocsi nem is volt rossz. Ugyancsak kétszer — és mindkét esetben elég jó eredménnyel — veselkedett neki a televízió. (*Horváth Z. Gergely: Napraforgó és Zsurzs Éva: Őszi versenyek.*)

— — — — —

A Radnóti Színpad azonban — e tévedésnek egyébként nem először vagyunk tanúi, a Vigszínház *Rezeda Kázmérjának* is ez volt a fő hibája — saját csapdájába esett. Azt hitte: Krúdy zenélő mondatai, tűndöklő hasonlatai „egy az egyben” színpadon is elmondhatók. „Miert gondoltuk mi, Radnóti színpadiak, hogy... színre viessük őt? Mert a mesteri dialógusok mindig kísértésbe hozzák a színházi embert” — írják műsorlapjukon. Pedig épp ennek a kísértésnek könnyű lett volna ellenállni — csak nem kellett volna összetéveszteni a csodá-

latos muzsikájú szöveget, az utánozhatatlan atmoszférát a mesteri dialógussal.

Épp ellenkező ugyanis a helyzet: dialógusként, színpadon elmondva az ilyen mondatok („Az élet olyan, mint a postáslegény”, „Az óra zengve ver, mint egy régi rokon, akinek a hangja itt maradt”) stb) elerőtlenednek, a hasonlatok keresetté, olykor nevetségessé válnak. S nemcsak a szavak válnak nevetségessé, de a színészek is, akik azokat elmondani kényszerülnek, egy célját tévesztett, drámaiattal és valójában mondanivaló nélküli — vagy túlságosan is egyoldalú monológjához — dramatizálás (*Gosztonyi János* munkája) következtében.

Hamis Krúdy ez. Az igaz Krúdy olvasására nem serkent (és mi más lenne éppen az Irodalmi Színpad célja?), inkább elriaszt tőle. Egy régi, igaztalan, Krúdyellenes vádat viszont saj-

nos igazol: az unalmat. Képtelen átlényegülni költészetté ez az unalmas feloldozás, irodalmi ismeretterjesztésnek hiányos, korrajznak egyoldalú... Mint-ha „a békeidők szép emléke” (a műsornak ez az „avagyos” alcíme) kizárólag szerethez sorozatot jelentene, de ezt is csak Steinné találkahelyén. Férfiszemnek kétségtelenül kellemes látvány a csipkés fekete fehérmeműre vetkezett hölgyek „húsevüjje” a második részben, de ettől még Krúdy úr jelenlétét nem érezzük.

Steinnét egyébként örvendetes földi realizmus-sal, határozott karaktert rajzolva, unaloműzőn kelti életre *Gordon Zsuzsa*. Itt ott fanyar önirónia színesíti, száraz humor járja át *Dóry Virág*, *Thirring Viola* és a vendég *Sáfar Anikó* szerepfelművésztése. *Gosztonyi János* színészvezetése, számos technikai ötlete, törekvése a mozgalmasságra, egy jobb produkció ígérését is magában rejtje, de saját, lényegében elhibázott dramatizálását az előadással nem tudja megemelni.

Barabás Tamás